

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA/

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj:46 0 P 110706 24 GŽ
Novi Travnik, 28.05.2024.godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Aida Pezer-Alić predsjednica vijeća, Senad Begović i Mirjana Grubešić članovi vijeća, rješavajući u pravnoj stvari tužitelja; N. I. iz Š., S. Š. 80, zastupan po punomoćniku Midhatu Gekiću advokatu iz Gornjeg Vakufa-Uskoplja, protiv tuženog Srednjobosanski Kanton/Kanton Središnja Bosna, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Travnik, ulica Prnjavor 16 A, zastupano po zakonskom zastupniku Kantonalnom pravobraniocu SBK/KSB Vitez, ulica Stjepana Radića bb, radi naknade štete, vrijednost spora 6.548,86 KM, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Bugojnu, broj 46 0 P 110706 22 P od 07.02.2023.godine, na sjednici vijeća održanoj 28.05.2024.godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Uvažava se žalba tuženog, te se presuda Općinskog suda u Bugojnu br . 46 0 P 110706 22 P od 07.02.2023.godine, preinačava i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim se traži da sud obaveže tuženog da nadoknadi materijalnu štetu u iznosu od 6.548,86 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.01.2022. godine pa do isplate, kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 1.370,00KM

Obavezuje se tužitelj da tuženom na ime troškova postupka isplati iznos od 1.530,00 KM u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda, odlučeno je:

„Obavezuje se tužena Srednjobosanski Kanton/Kanton Središnja Bosna - Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Travnik ul. Prnjavor 16, A da tužitelju N. I. sin S. iz Š., ul. S. Š. 80, nadoknadi materijalnu štetu u iznosu od 6.548,86 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.01.2022. godine do isplate, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Nalaže se tuženom da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.370,00KM sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja“.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu iz svih razloga navedenih u čl. 208 ZPP-a. U žalbi navodi da je tuženi u toku postupka isticao prigovor pasivne legitimacije iz razloga što tuženi nema nikakve nadležnosti i van ugovorne odgovornosti koji se odnose na magistralni (regionalni) put M-16.2. gdje se dogodila šteta, ali je sud ovaj prigovor pasivne legitimacije odbio kao neosnovan. Ističe da je u konkretnom slučaju trebalo primijeniti čl. 20 Zakon o cestama F BiH (Sl. novine F BiH 12/10,6/10 i 66/13), u kojem se navodi: „Ukoliko se utvrdi da je šteta nastala uslijed nedostataka na cesti, naknadu štete pruža upravitelj cesta tj. JP Auto ceste F BiH, kao i odredbu člana 52. istog Zakona koji propisuje da se pod zaštitom javnih cesta podrazumijeva, između ostalog, i zaštita nekontrolisanog izlaska većeg broja ljudi, djece, te stoke i divljači na cestu. Nadalje u žalbi ističe da Zakon o lovstvu F BiH predviđa da u lovišta ne spadaju javni putevi (član 6 Zakona) čime bi se odgovornost za navedenu štetu trebala prebaciti na druge odgovorne osobe i to samo u slučaju kada vozač nije kriv za nesreću, a u ovom konkretnom slučaju smatra da je neoprezna vožnje tužitelja razlog za nastalu saobraćajnu nezgodu, jer je postojao prometni znak "divljač na putu". Također osporava i utvrđenu visinu štete jer sve činjenice koje su utvrđene u saobraćajnoj nesreći koja se dogodila na javnom putu M-16-2 „odnosno van lovišta" jer po Zakonu o lovstvu javni putevi ne spadaju u lovište, te smatra da se u ovim situacijama za štetu odgovara po osnovu krivnje. Navodi da tuženi nije mjerodavan da osigurava finansijska sredstva, poduzima mjere i aktivnosti i radnje koje se odnose na čuvanje i održavanje javnih puteva i da pazi na sigurnost vozila na javnom putu - u konkretnom slučaju na magistralnoj cesti, te da shodno tome ne postoji pasivna legitimacija tuženog za nastalu štetu. Predlaže da ovaj sud usvoji žalbu, pobijanu presudu ukine, i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Ispitujući presudu prvostepenog suda u granicama razloga iz žalbi tuženih i po službenoj dužnosti u skladu sa čl.221.Zakona o parničnom postupku,u daljnjem tekstu: ZPP („Sl.novine F BiH" br. 53/03, 73/05 ,19/06 i 98/15), drugostepeni sud je zaključio.

Žalba je osnovana.

Među parničnim strankama je nespornom da se šteta od divljači (divlje svinje) dogodila na magistralnom (regionalnom) putu M.16. 2 iz pravca Bugojna prema Gornjem Vakufu-Uskoplju u naselju Vrbanja, te da su na tom dijelu puta, istaknuti prometni znaci za ograničenje brzine na 60 km/h, kao i znak upozorenja "divljač na putu". Među strankama je sporna pasivna legitimacija tuženog.

Prema ocjeni ovog suda osnovan je prigovor pasivne legitimacije tuženog, budući da tužitelj nije dokazao odgovornost tuženog ni prema odredbama Zakona o lovstvu a ni prema odredbama Zakona o obligacionim odnosima, a također nije dokazao ni krivnju tuženog za nastalu štetu.

Naime, prvostepeni sud prilikom odlučivanja o pasivnoj legitimaciji tuženog citira odredbe člana 3. Zakona o lovstvu F BiH ("Sl. novine F BiH", br. 4/2006, 8/2010 i 81/2014) kojom je propisano da je divljač državno vlasništvo i dobro od općeg interesa koje uživa posebnu brigu i zaštitu, te odredbu čl. 32. st. 1. i čl. 6., istog Zakona kojom je propisano da se lovnim površinama ne smatraju između ostalog javni putevi i javne površine uključujući i zaštitni pojas do 300 metara od naselja.

Nadalje prvostepeni sud iako ne citira odredbu člana 7. Zakona o lovstvu navodi da divljač pripada korisniku lovišta, a u slučaju da se divljač nalazi na zemljištu ili vodama izvan lovišta, a što je u ovom slučaju magistralni put, tada divljač pripada Kantonalnom Ministarstvu nadležnom za poslove šumarstva ili pravnom i fizičkom licu kojem je povjerena zaštita divljači izvan lovišta, te kako tuženi u ovom postupku nije dokazao da je Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva SBK povjerilo zaštitu divljači izvan lovišta drugim pravnim i fizičkim licima to je proizilazi da divljač koja se nađe na javnom-magistralnom putu koje ne spada u lovište, pripada Ministarstvu nadležnom za poslove šumarstva SBK, te posljedično tome da tuženi odgovara prema principu objektivne odgovornosti za štetu od opasne stvari (član 174. ZOO-a).

Prema ocjeni ovog suda u ovom konkretnom slučaju ne može postojati objektivna odgovornost tuženog za nastalu štetu. Naime, odredba člana 7. Zakona o lovstvu propisuje: "Na površinama zemljišta i na vodama izvan lovišta divljač je dužan zaštititi vlasnik zemljišta, pravno ili fizičko lice i kantonalno ministarstvo na čijem se području nalazi zemljište i vode koje se koriste". Iz navedene zakonske odredbe proizilazi samo tko je obavezan vršiti zaštitu divljači izvan područja lovišta ali Zakon o lovstvu ne propisuje da je tuženi vlasnik divljači izvan lovišta i obavezu tuženog (izuzev štete nastale od medvjeda – član 70. St. 3 Zakona o lovstvu) da naknadi štetu koja je pričinjena izvan lovišta, te tuženi nema pravo da djeluje ili ima bilo kakvu nadležnost u okviru javnih puteva na kojim se predmetna šteta desila budući da mu nije povjereno upravljanje cestama i njihova zaštita.

Pri tome treba imati u vidu i odredbu člana 52. Zakona o cestama (Sl. novine F BiH 12/10,6/10 i 66/13) koja propisuje da se pod zaštitom javnih cesta podrazumijeva, između ostalog, i zaštita nekontrolisanog izlaska većeg broja ljudi, djece, te stoke i divljači na cestu, kao i odredbu člana 20 istog Zakona koji predviđa da ukoliko se utvrdi da je šteta nastala uslijed nedostataka na cesti, naknadu štete pruža upravitelj cesta. Također treba imati u vidu i odluku Ustavnog suda BiH kao i odluku AP-36/19 kao i odluku broj AP 3412/18 od 8.04.2020.godine u kojoj je navedeno: „Ustavni sud napominje da su okolnosti svakog predmeta specifične i bitne za donošenje pojedinačne odluke u svakom predmetu”. Iz navedenih razloga nije ni bilo osnova za usvajanje tužbenog zahtjeva tužitelja u odnosu na tuženog označenog u ovoj parnici, koji nema stvarnu legitimaciju, te je usvajanjem istog prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbe člana 154. st. 2. i čl.174. ZOO-a kao i člana 7. Zakona o lovstvu, što je za posljedicu imalo donošenje nezakonite presude.

Ostale žalbene navode tuženog koji se tiču visine štete ovaj sud nije posebno obrazlagao budući da je utvrđeno da ne postoji pasivna legitimacija tuženog u ovom konkretnom slučaju.

Imajući u vidu naprijed navedeni stav ovog suda o neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja pokazuje se kao osnovan zahtjev tuženog za naknadu troškova parničnog postupka.

Troškovi parničnog postupka su dosuđeni na osnovu čl. 386. st.1., čl. 395. i čl. 397, st. 2. ZPP-a, kao i čl. 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, a isti se sastoje od 360 KM za sastav odgovora na tužbu, 360 KM za pristup zastupnika tuženog na pripremno ročište, 360 KM za pristup na glavnu raspravu i 450 KM za sastav žalbe, odnosno ukupan iznos od 1.530 KM.

Imajući u vidu naprijed navedene razloge, drugostepeni sud je na osnovu čl. 229. st. 1. t. 4. ZPP-a, žalbu tuženog usvojio, prvostepenu presudu preinačio na način kako je navedeno u izreci ove presude.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer - Alić

